

Det ulykkelige Arabien

Over hele verden er de arabiske revolutioner blevet hilst velkommen, og just dét rummer et stort, truende paradoks: For hvordan går det til, at Iran og al-Queda synes lige så begejstrede for opstandene i Egypten, Tunesien og Libyen som EU og USA?

Spørgsmålet er desværre ikke svært at besvare. Sagen er, at mens vi i den vestlige verden forholder os til den folkelige drøm om demokrati, som er kernen i opstanden, så forholder Iran og al-Queda sig til realiteterne: Nemlig den kendsgerning, at demokratisering i den muslimske verden erfaringsmæssigt de sidste årtier har ført til øget islamisering og modstand mod Vesten.

Hvad førte det til, at den amerikanske præsident Jimmy Carter i 1979 pressede Irans shah, Mohammed Reza Pahlavi, til at opgive modstand mod Khomeini, fordi der var tale om en folkelig opstand? Det førte til præstestyret, som i dag glæder sig over, at de halvsekulære regimer falder som dominobrikker.

Hvad har det betydet for Israel og Gaza, at Hamas vandt de vestligt støttede parlamentsvalg – ad fuldkommen demokratisk vej – i de palæstinensiske selvstyreområder i 2006?

Selv om det var fuldkommen forståeligt, at palæstinensere dengang foretrak Hamas, der leverede læge- og socialhjælp til den trængte befolkning, fremfor det korrupte og selvtilfredse Fatah, så har Hamas siden omdannet Gaza-triben til en kasernestat og bombarderer uafledeligt Israel med Kassamraketter. Med det resultat, at en holdbar fredsløsning mellem Israel og palæstinenserne i dag er længere væk end nogensinde. Hamas glæder sig også over de folkelige opstande i Mellemøsten.

Ligeegyldigt hvor man vender blikket hen, pågår der i disse år en islamisk vækkelse i den muslimske verden: I Libanon har Hizbollah styrket sin position, i Pakistan tager klapjagten på religiøse minoriteter og lærere og elever på pigeskoler til, ja, selv i Tyrkiet – Mellemøstens sekulære perle – har AKP ifølge Riza Türmen, tidligere dommer ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, radikalt forandret Tyrkiet fra et vestligt orienteret og sekulært system til et islamisk og konservativt.

Det ville være rart at kunne bringe eksempler på det modsatte, men hvor er de? Demokratisering i sin muslimske udgave synes at være lig

med flertallets ret at undertrykke mindretallene. Derfor er de egyptiske koptere, der udgør ti procent af befolkningen, da også hunderædde for konsekvenserne af Mubaraks afsettelse.

Så hvad er konklusionen? I hvert fald kan man slå fast, at de vestlige medier, som i denne tid har travlt med at bebrejde EU og USA, at man har holdt disse tyranner ved magten – mod folkets vilje – gør sig opgaven for let.

De skylder at svare på, hvad man ellers skulle have gjort. De vestlige regeringer har med USA i spidsen primært ladet sig lede af egne interesser i sin benhårde realpolitik: En stabil energiforsyning, styrkelse af Israels sikkerhed, en begrænsning af flygtningestrømmene til Europa, og en sikring af de militære forsyningslinjer til krigene i Afghanistan og Irak. Det er sket ved at samarbejde med nogle af verdens mest blodtørstige slyngler, der er rasende ligeglade med deres befolkninger.

Hvis der havde været nogle demokratisk sindede magthavere at samarbejde med i stedet, så havde man naturligvis gjort det. Det var der bare ikke.

Det er da også symptomatisk, at kritikerne af Vestens hidtidige politik ikke sætter navne på dem, vi burde have samarbejdet med. Ligesom de i øvrigt også nøjes med at kritisere samarbejdet, efter at regimets

fald er uigenkaldeligt: Således er der ingen kritikere, som i skrivende stund hævder, at vi straks bør afbryde de diplomatiske forbindelser til Saudi-Arabien, Yemen, Jordan og Syrien, selv om styreformerne dér lader meget tilbage at ønske.

Kritikerne af Vestens politik skylder at indse, at det ikke er Vestens ansvar, at den muslimske verden med få undtagelser styres af militærjuntaer, monarker og autoritære diktatorer. Til et autokrati hører ikke blot en autokrat, der hører sandelig også en befolkning, som tillader autokratiet og indordner sig under dets principper.

Når man i disse dage svælger i, hvor mange milliarder de faldne mellemøstlige diktatorer har raget til sig, hører det med til historien, at det ikke blot er lederen selv, men som regel alle offentlige myndigheder, der bruger de offentlige ressourcer som var de deres private midler. Man skal kort sagt betale bestikkelse for at få noget gjort hos det offentlige.

Det kan ikke være vores skyld, men til gengæld er det heller ikke vores fortjeneste, at nogle af banditterne nu er fældet. Så hvad skal vi gøre i fremtiden? Det samme selvfølgelig: Vi skal samarbejde med de nye ledere. Vi har ikke andet valg.

Anna Libak er litteraturredaktør på Weekendavisen.